

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ**

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
(освітньо-професійна)**

Середня освіта (Українська мова і література)

другого (магістерського) рівня вищої освіти

**за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література)
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка**

**Кваліфікація: вчитель української мови і літератури та
зарубіжної літератури**

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради

проф. О. І. Безлюдний /

протокол № від «30» 2018 р.

Освітня програма вводиться в дію з 2018 р.

Ректор проф. О. І. Безлюдний

(наказ № від «31» серпня 2018 р.

Умань 2018

Передмова

Освітньо-професійна програма розроблена проектною групою кафедр української мови та методики її навчання, української літератури, українознавства та методик їх навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Керівник проектної групи (гарант освітньої програми):

Новаківська Людмила Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української літератури, українознавства та методик їх навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Члени проектної групи:

Коваль Валентина Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Лопушан Тетяна Володимирівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури, українознавства та методик їх навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Шуляк Світлана Андріївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри практичного мовознавства Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

**I. Профіль освітньої програми
зі спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література)**

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. Факультет української філології. Кафедра української мови та методики її навчання. Кафедра української літератури, українознавства та методик їх навчання.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Другий рівень вищої освіти (магістр). Магістр освіти. Професійна кваліфікація: вчитель української мови і літератури та зарубіжної літератури.
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Українська мова і література)»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 120 кредитів ЕКТС, термін навчання: 1 рік 9 місяців
Наявність акредитації	Відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 28 травня 2015 року протокол № 116 (наказ МОН України від 10.06.2015 р. № 1415 л) УДПУ імені Павла Тичини визнано акредитованим за рівнем «магістр» з галузі знань (спеціальності) 01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Українська мова і література) (на підставі наказу МОН України від 19.12.2016 р. № 1565). Термін дії сертифіката (серія НД № 2489132) до 1 липня 2025 року.
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ - ENEA – другий цикл, EQF-LLL - 7 рівень
Передумови	Наявність ОС «Бакалавр» або ОКР «Спеціаліст»
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	1 рік 9 місяців
Інтернет – адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://ff.udpu.org.ua/navchannya/osvitni-prohramy
2- Мета освітньої програми	
Підготувати компетентного конкурентоспроможного вчителя української мови і літератури, зарубіжної літератури, спроможного вирішувати складні завдання і проблеми у галузі освітньої діяльності, інтегруватися у вітчизняний та світовий освітній простір.	
3- Характеристика освітньої програми	
Предметна область(галузь знань, спеціальність)	Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність: 014 Середня освіта (Українська мова і література) Програма є міждисциплінарною і охоплює: - цикл загальної підготовки (13 кредитів ЕКТС, 10,83 %); - цикл професійної підготовки: (54 кредити ЕКТС, 45 %); • психолого-педагогічна підготовка (17 кредитів ЕКТС, 14,16 %); • науково-предметна підготовка (37 кредитів ЕКТС, 30,84 %); - дисципліни вільного вибору студента (32 кредити ЕКТС, 26,67 %); - практичну підготовку (18 кредитів, 15 %); - підсумкову атестацію(3 кредити, 2,5 %).
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна (для магістра) орієнтована на формування у випускників загальних і фахових компетентностей майбутніх учителів української мови і літератури, зарубіжної літератури

	для успішного здійснення професійної діяльності
Основний фокус освітньої програми та спеціальностей	Професійна освіта в галузі філології та методики навчання української мови і літератури, зарубіжної літератури у закладах освіти різних рівнів акредитації. <u>Ключові слова:</u> освіта, магістр освіти, вчитель, українська мова і література, технології навчання; мовна, літературна, методична, психолого-педагогічна підготовка
Особливості програми	Освітньо-професійна програма містить інтегральні, загальні та професійні (фахові) компетентності, нормативний зміст підготовки та результати навчання фахівців, які здатні вирішувати складні професійні завдання в галузі мовно-літературної освіти, упроваджувати нові педагогічні та інформаційні технології у професійній діяльності. Програма передбачає проведення виробничої (педагогічної) практики в загальноосвітніх закладах, захист магістерських робіт. Є основою для навчання за ОПП підготовки доктора філософії (третій ступінь вищої освіти) та дозволяє реалізувати можливості працевлаштування.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Згідно з Національним класифікатором професій ДК 003:2010 фахівці, які здобули освіту за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Українська мова і література)», можуть обіймати такі посади: 232 викладач середнього навчального закладу; 2320 вчитель середнього навчально-виховного закладу; 2320 викладач професійного навчально-виховного закладу; 2340 вчитель спеціалізованого навчального закладу; 2444.1 молодший науковий співробітник (філологія, лінгвістика); 2444.2 філолог, лінгвіст; 2352 інспектор шкіл; 2451.2. редактор літературний; 2451.2. член колегії (редакційної); 2419.3 консультант (в апараті органів державної влади, виконкому (спічрайтер), а також у різноманітних фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, музеях, мистецьких і культурних центрах, ІТ-компаніях.
Подальше навчання	Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти (9 рівень НРК, третій цикл FQ-EHEA та 8 рівень EQF-LLL)
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Освітньо-науковий процес здійснюється на засадах компетентнісного, студентоцентрованого навчання із застосуванням інноваційних освітніх технологій. Комбінація лекцій, практичних та семінарських занять, наукових семінарів, стажування, практик у навчальних та наукових установах, виконання дослідницьких проєктів, аудиторне або дистанційне навчання.
Оцінювання	Кредитно-трансферна система, накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за всі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, поточний, модульний, підсумковий контроль. Усні та письмові екзамени, заліки, тестування знань та умінь,

	захисти кваліфікаційних робіт і різних видів практик.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми в процесі професійної діяльності в галузі освіти та науки (лінгвістики, літературознавства, методики викладання) або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій.
Загальні компетентності(ЗК)	<p>ЗК 1. Усвідомлення суспільного статусу і призначення професійної діяльності вчителя, професійна мотивованість.</p> <p>ЗК 2. Розуміння вагомості ролі мови як чинника національної ідентифікації, як інструмента оволодіння знаннями та освоєння досвіду, засобу спілкування і впливу.</p> <p>ЗК 3. Готовність до самоосвіти, здатність до саморозвитку, усвідомлення необхідності постійно підвищувати професійну кваліфікацію, інтелектуальний і загальнокультурний рівні.</p> <p>ЗК 4. Готовність до творчого пошуку, творчої самореалізації, креативності, прагнення розвивати і збагачувати професійні якості і здібності відповідно до нових суспільних реалій і потреб.</p> <p>ЗК 5. Здатність адекватно сприймати нові ідеї, експериментувати, засвоювати і впроваджувати нові інформаційні технології, програмні засоби, інтернет-ресурси в педагогічну та наукову діяльність.</p> <p>ЗК 6. Здатність аналізувати, синтезувати, оцінювати інформацію, виявляти проблеми та усувати їх.</p> <p>ЗК 7. Здатність толерантно і безконфліктно комунікувати з різноманітною аудиторією, дотримуватися морально-етичних принципів спілкування.</p> <p>ЗК 8. Готовність брати відповідальність за прийняті рішення, виявляти ініціативу й наполегливість у досягненні професійних цілей, бажання досягти успіху.</p> <p>ЗК 9. Здатність до адаптації та дії у нових або нестандартних ситуаціях.</p> <p>ЗК 10. Здатність оцінювати ризики, готовність запобігати загрозам життю й здоров'ю.</p>
Фахові компетентності спеціальності(ФК)	<p>ФК 1. Здатність критично осмислити історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки, усвідомити динаміку її розвитку.</p> <p>ФК 2. Готовність до високопрофесійного й висококультурного володіння українською мовою в усному й писемному різновидах.</p> <p>ФК 3. Здатність до різних видів лінгвістичного, літературознавчого аналізу; володіння науковим інструментарієм у галузі теорії та історії літератури, осмислення специфіки процесів розвитку української мови та літератури, зарубіжної літератури.</p> <p>ФК 4. Здатність осмислювати художню літературу як мистецтво слова, культурологічну проблематику літературного твору, усвідомлення специфіки української літератури в контексті світової.</p> <p>ФК 5. Теоретична і практична готовність до викладання у профільній школі та інших закладах освіти української мови і літератури, зарубіжної літератури, формування у процесі освітньо-виховної діяльності національно свідомої мовної особистості.</p>

	<p>ФК 6. Здатність до науково-дослідної діяльності у царині гуманітарних наук, володіння методологією, принципами та прийомами філологічних і психолого-педагогічних досліджень.</p> <p>ФК 7. Здатність до ефективної й компетентної участі в різних формах навчально-педагогічної діяльності (батьківські збори, педради, методичні об'єднання філологів чи класних керівників) і наукової комунікації у галузі філології.</p> <p>ФК 8. Готовність до організації і провадження освітньо-виховного процесу як педагогічної взаємодії, спрямованої на розвиток особистості учня, демонстрування власних педагогічних здібностей у типових і нових освітніх реаліях, в організації учнів для ефективного вивчення у школі української мови і літератури, зарубіжної літератури.</p> <p>ФК 9. Готовність вивчати й упроваджувати у власну педагогічну і наукову діяльність передовий досвід відомих науковців та вчителів-практиків.</p> <p>ФК 10. Володіння правилами мовної поведінки / комунікації у різноманітних ситуаціях для попередження і врегулювання конфліктів.</p>
7 – Програмні результати навчання	
	<p>ПРН 1. Високопрофесійне і висококультурне володіння українською мовою в усному й писемному різновидах.</p> <p>ПРН 2. Знання, розуміння і використання термінологічного апарату мовознавства, літературознавства, педагогіки і психології.</p> <p>ПРН 3. Знання основних напрямів розвитку та новітніх досягнень філології, педагогіки і психології.</p> <p>ПРН 4. Знання типологічних особливостей української мови на тлі близько- та далекоспоріднених мов; вміння здійснювати компаративний аналіз.</p> <p>ПРН 5. Володіння сучасними навичками організаційно-виховної та навчально-методичної діяльності, формами, методами, прийомами і технологіями навчання.</p> <p>ПРН 6. Уміння здійснювати контроль та оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з української мови і літератури, зарубіжної літератури, аналізувати особливості сприйняття та засвоєння навчальної інформації з метою корекції й оптимізації освітньо-виховного процесу.</p> <p>ПРН 7. Уміння раціонально використовувати мультимедійні ресурси, комп'ютерні технології, мережу Інтернет; знання типології електронної і мультимедійної дидактичної продукції, Інтернет-ресурсів навчального характеру, володіння критеріями оцінки їх якості та методикою використання електронних засобів навчання мови на уроках та у позакласній роботі; уміння самостійно продукувати електронну і мультимедійну продукцію дидактично-комунікативного призначення.</p> <p>ПРН 8. Уміння планувати й організовувати науково-дослідну роботу, апробувати її результати та застосовувати їх у практичній діяльності.</p>

	<p>ПРН 9. Уміння застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації, будувати цілісні, логічні висловлювання в усному й письмовому мовленні.</p> <p>ПРН 10. Дотримання у своїй діяльності принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва, взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Склад проектної групи освітньої програми, професорсько-викладацький склад, залучений до викладання навчальних дисциплін за спеціальністю, відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності на другому (магістерському) рівні вищої освіти
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічна база дозволяє проводити всі види лабораторної, практичної, науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти.
Інформаційне навчально-методичне забезпечення та	<p>Щорічно оновлену інформацію про організацію освітньої діяльності для підготовки здобувачів вищої освіти розміщують на сайті Університету https://udpu.edu.ua у рубриці «Навчання». Освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти опубліковують і розміщують на веб-сайті Університету в рубриці «Навчання. Освітні програми» https://udpu.edu.ua/navchannia/osvitni-prohramy. На сайті університету також висвітлюють: академічний календар (оновлений на кожний навчальний рік); графік освітнього процесу (оновлений на кожний навчальний рік); нормативні документи (положення), які регламентують організацію освітнього процесу в Університеті.</p> <p>Підтримку навчальної діяльності та управління освітнім процесом в інформаційному середовищі Університету забезпечують сайти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – інформаційно-освітнє середовище https://dls.udpu.edu.ua яке містить електронні навчальні курси (ЕНК) для здобувачів вищої освіти. Кожна навчальна дисципліна має електронну підтримку у вигляді електронного курсу з теоретичним матеріалом, ресурсами для виконання лабораторних та практичних робіт, самостійної роботи, поточного, модульного і підсумкового контролів; – електронний архів навчальних, наукових та навчально-методичних матеріалів https://library.udpu.edu.ua, до яких увійшли оцифровані підручники, посібники, навчально-методичні матеріали, електронні копії наукових статей працівників університету; матеріали конференцій, які проводилися в університеті, автореферати дисертацій, захищених в Університеті, методичні матеріали на підтримку навчального процесу, патенти. <p>Відкрито доступ наукометричних баз даних WebofScience та SCOPUS видавництва Elsevier, що надають користувачам можливість отримати результати тематичного пошуку, відслідкувати свій рейтинг.</p> <p>Бібліотечний фонд університету багатогалузевий, нараховує 417 446 примірників вітчизняної та зарубіжної літератури, зокрема рідкісних видань, спец. видів науково-технічної літератури і документів, авторефератів дисертацій, дисертацій. Бібліотека щороку здійснює переплату 202 назв методичних, наукових, фахових періодичних видань. У структурі бібліотеки наявні 6 читальних залів на 45 посадкових місць. Всі ресурси бібліотеки доступні через сайт Університету: https://library.udpu.edu.ua.</p>

9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Національна кредитна мобільність здійснюється на основі двосторонніх договорів між Уманським державним педагогічним університетом та вищими закладами освіти й науковими установами України.
Міжнародна кредитна мобільність	Відповідно до двосторонніх договорів між Уманським державним педагогічним університетом та зарубіжними навчальними закладами реалізуються програми подвійного диплома: Університет в м. Порту (Португалія). Тракійський університет в м. Стара Загора (Болгарія). Державна вища школа професійної освіти ім. Іполіта Цегельського в м. Гнезно (Польща). Поморська академія в м. Слупську (Польща). Державна вища професійна школа імені Я. А. Коменського в м. Лешно (Польща). Гуманітарно-природний університет імені Яна Длугоша в м. Ченстохові (Польща) Інститут європейської культури Познанського університету імені Адама Міцкевича в м. Гнезно (Польща). Державна вища школа професійної освіти в м. Хелмі (Польща).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Передбачена можливість навчання іноземних громадян, навчання яких проводиться на загальних умовах.

II. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів освітньо-професійної програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
ОБОВ'ЯЗКОВІ ДИСЦИПЛІНИ			
I	Цикл загальної підготовки	13	
1.2	Фундаментальна підготовка		
1.1	Гуманітарна підготовка	9	
ГП1.01	Педагогічна риторика	3	залік
ГП1.02	Ділова іноземна мова	3	екзамен
ГП1.03	Філософія та соціологія освіти	3	екзамен
ФП1.01	ЦЗ та ОПГ	4	залік
II	Цикл професійної підготовки	54	
2.1	Психолого-педагогічна підготовка	17	
ППП2.01	Педагогіка	3	екзамен
ППП2.02	Психологія	3	залік
ППП2.03	Методика навчання української мови	4	екзамен
ППП2.04	Методика навчання української літератури	4	екзамен
ППП2.05	Методика навчання зарубіжної літератури	3	залік
2.2	Науково-предметна підготовка	37	
НПП2.01	Сучасна українська літературна мова	10	Екзамен Залік екзамен
НПП2.02	Історія української літератури	10	Екзамен Залік екзамен
НПП2.03	Історія зарубіжної літератури	5	залік
НПП2.04	Вступ до мовознавства	3	екзамен
НПП2.05	Вступ до літературознавства	3	екзамен
НПП2.06	Старослов'янська мова	3	екзамен
НПП2.07	Фольклор	3	залік
III	Дисципліни вільного вибору студента		
3.1	Вибір за блоками		
ВВ	Блок №1	32	
ВВ1.01	Стилістика української мови	4	екзамен
ВВ1.02	Українська діалектологія	3	залік
ВВ1.03	Історична граматики української мови	6	екзамен
ВВ1.04	Історія української літературної мови	4	екзамен
ВВ1.05	Практичний та ономастичний аспект української мови	4	залік
ВВ1.06	Дитяча література та практикум з виразного читання	3	залік
ВВ1.07	Сучасна українська література	4	залік
ВВ1.08	Культура мовлення	4	екзамен
ВВ	Блок №2	32	
ВВ2.01	Функціональні стилі сучасної української мови	4	екзамен
ВВ2.02	Наріччя української мови	3	залік
ВВ2.03	Українська лексикографія	6	екзамен
ВВ2.04	Історична лексикологія	4	екзамен

ВВ2.05	Практичний курс української мови	4	залік
ВВ2.06	Українська література для дітей	3	залік
ВВ2.07	Українська міфологія	4	залік
ВВ2.08	Соціолінгвістика	4	екзамен
П	Практична підготовка	18	
П1	Виробнича (педагогічна) практика	9	екзамен
П2	Виконання кваліфікаційної роботи	9	
А	Атестація	3	
	Загальний обсяг ОП	120 кредитів	

**III. Перелік освітніх компонент освітньої програми
Середня освіта (Українська мова і література) та їх логічна послідовність**

Код н/д	Обов'язкові компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, атестація)
1 семестр	
ГП 1.01	Педагогічна риторика
ГП 1.02	Ділова іноземна мова
ГП 1.03	Філософія та соціологія освіти
ФП 1.01	ЦЗ та ОПГ
ППП 2.02	Психологія
НПП 2.01	Сучасна українська літературна мова
НПП 2.02	Історія української літератури
НПП 2.06	Старослов'янська мова
НПП 2.07	Фольклор
ВВ 1.03	Історична граматики української мови
ВВ 2.03	Українська лексикографія
2 семестр	
ППП2.03	Методика навчання української мови
ППП2.04	Методика навчання української літератури
НПП 2.01	Сучасна українська літературна мова
НПП 2.02	Історія української літератури
НПП2.03	Історія зарубіжної літератури
НПП2.04	Вступ до мовознавства
НПП2.05	Вступ до літературознавства
ВВ1.02	Українська діалектологія
ВВ1.03	Історична граматики української мови
ВВ1.05	Практичний та ономастичний аспект української мови
ВВ2.02	Наріччя української мови
ВВ2.03	Українська лексикографія
ВВ2.05	Практичний курс української мови
3 семестр	
ППП2.01	Педагогіка
ППП2.03	Методика навчання української мови
ППП2.04	Методика навчання української літератури
ППП2.05	Методика навчання зарубіжної літератури
НПП 2.01	Сучасна українська літературна мова
НПП 2.02	Історія української літератури
НПП2.03	Історія зарубіжної літератури
ВВ1.01	Стилістика української мови

ВВ2.01	Функціональні стилі сучасної української мови
4 семестр	
НПП 2.01	Сучасна українська літературна мова
НПП 2.02	Історія української літератури
НПП2.03	Історія зарубіжної літератури
ВВ1.04	Історія української літературної мови
ВВ1.06	Дитяча література та практикум з виразного читання
ВВ1.07	Сучасна українська література
ВВ1.08	Культура мовлення
ВВ2.04	Історична лексикологія
ВВ2.06	Українська література для дітей
ВВ2.07	Українська міфологія
ВВ2.08	Соціолінгвістика
П1	Педагогічна практика
	Атестація

IV. ОПИС ПРОГРАМИ

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
Обов'язкові та вибіркові компоненти ОП		
ЗК 1. Усвідомлення суспільного статусу і призначення професійної діяльності вчителя, професійна мотивованість.	ПРН 5. Володіння сучасними навичками організаційно-виховної та навчально-методичної діяльності, формами, методами, прийомами і технологіями навчання. ПРН 10. Дотримання у своїй діяльності принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва, взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.	Філософія та соціологія освіти Педагогіка Психологія
ЗК 2. Розуміння вагомості ролі мови як чинника національної ідентифікації, як інструмента оволодіння знаннями та освоєння досвіду, засобу спілкування і впливу.	ПРН 1. Високопрофесійне і висококультурне володіння українською мовою в усному й писемному різновидах. ПРН 3. Знання основних напрямів розвитку та новітніх досягнень філології, педагогіки і психології. ПРН 4. Знання типологічних особливостей української мови на тлі близько- та далекоспоріднених мов; вміння здійснювати компаративний аналіз.	Вступ до мовознавства Сучасна українська літературна мова Історія української літературної мови Українська діалектологія Наріччя української мови Соціолінгвістика
ЗК 3. Готовність до самоосвіти,	ПРН 2. Знання, розуміння і	Філософія та

<p>здатність до саморозвитку, усвідомлення необхідності постійно підвищувати професійну кваліфікацію, інтелектуальний і загальнокультурний рівні.</p>	<p>використання термінологічного апарату мовознавства, літературознавства, педагогіки і психології. ПРН 3. Знання основних напрямів розвитку та новітніх досягнень філології, педагогіки і психології. ПРН 8. Уміння планувати й організовувати науково-дослідну роботу, апробувати її результати та застосовувати їх у практичній діяльності.</p>	<p>соціологія освіти Педагогіка Психологія</p>
<p>ЗК 4. Готовність до творчого пошуку, творчої самореалізації, креативності, прагнення розвивати і збагачувати професійні якості і здібності відповідно до нових суспільних реалій і потреб.</p>	<p>ПРН 5. Володіння сучасними навичками організаційно-виховної та навчально-методичної діяльності, формами, методами, прийомами і технологіями навчання. ПРН 6. Уміння здійснювати контроль та оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з української мови і літератури, зарубіжної літератури, аналізувати особливості сприйняття та засвоєння навчальної інформації з метою корекції й оптимізації освітньо-виховного процесу. ПРН 7. Уміння раціонально використовувати мультимедійні ресурси, комп'ютерні технології, мережу Інтернет; знання типології електронної і мультимедійної дидактичної продукції, Інтернет-ресурсів навчального характеру, володіння критеріями оцінки їх якості та методикою використання електронних засобів навчання мови на уроках та у позакласній роботі; уміння самостійно продукувати електронну і мультимедійну продукцію дидактично-комунікативного призначення. ПРН 10. Дотримання у своїй діяльності принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва,</p>	<p>Філософія та соціологія освіти Педагогіка Методика навчання української мови Методика навчання української літератури Методика навчання зарубіжної літератури</p>

	взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.	
ЗК 5. Здатність адекватно сприймати нові ідеї, експериментувати, засвоювати і впроваджувати нові інформаційні технології, програмні засоби, інтернет-ресурси в педагогічну та наукову діяльність.	ПРН 2. Знання, розуміння і використання термінологічного апарату мовознавства, літературознавства, педагогіки і психології. ПРН 3. Знання основних напрямів розвитку та новітніх досягнень філології, педагогіки і психології. ПРН 8. Уміння планувати й організовувати науково-дослідну роботу, апробувати її результати та застосовувати їх у практичній діяльності.	Філософія та соціологія освіти Педагогіка Методика навчання української мови Методика навчання української літератури Методика навчання зарубіжної літератури
ЗК 6. Здатність аналізувати, синтезувати, оцінювати інформацію, виявляти проблеми та усувати їх.	ПРН 3. Знання основних напрямів розвитку та новітніх досягнень філології, педагогіки і психології. ПРН 5. Володіння сучасними навичками організаційно-виховної та навчально-методичної діяльності, формами, методами, прийомами і технологіями навчання. ПРН 6. Уміння здійснювати контроль та оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з української мови і літератури, зарубіжної літератури, аналізувати особливості сприйняття та засвоєння навчальної інформації з метою корекції й оптимізації освітньо-виховного процесу. ПРН 9. Уміння застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації, будувати цілісні, логічні висловлювання в усному й письмовому мовленні.	Психологія Педагогіка Методика навчання української мови Методика навчання української літератури Методика навчання зарубіжної літератури
ЗК 7. Здатність толерантно і безконфліктно комунікувати з різноманітною аудиторією, дотримуватися морально-етичних принципів	ПРН 1. Високопрофесійне і висококультурне володіння українською мовою в усному й писемному різновидах. ПРН 9. Уміння застосовувати	Педагогічна риторика Ділова іноземна мова Сучасна українська літературна мова Стилістика

спілкування.	знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації, будувати цілісні, логічні висловлювання в усному й письмовому мовленні. ПРН 10. Дотримання у своїй діяльності принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва, взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.	української мови Функціональні стилі сучасної української мови
ЗК 8. Готовність брати відповідальність за прийняті рішення, виявляти ініціативу й наполегливість у досягненні професійних цілей, бажання досягти успіху.	ПРН 5. Володіння сучасними навичками організаційно-виховної та навчально-методичної діяльності, формами, методами, прийомами і технологіями навчання. ПРН 9. Уміння застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації, будувати цілісні, логічні висловлювання в усному й письмовому мовленні. ПРН 10. Дотримання у своїй діяльності принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва, взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.	Педагогіка Психологія ЦЗ та ОПГ Методика навчання української мови Методика навчання української літератури Методика навчання зарубіжної літератури
ЗК 9. Здатність до адаптації та дії у нових або нестандартних ситуаціях.	ПРН 5. Володіння сучасними навичками організаційно-виховної та навчально-методичної діяльності, формами, методами, прийомами і технологіями навчання. ПРН 10. Дотримання у своїй діяльності принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва, взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.	Педагогіка Психологія ЦЗ та ОПГ
ЗК 10. Здатність оцінювати	ПРН 5. Володіння сучасними	ЦЗ та ОПГ

<p>ризика, готовність запобігати загрозам життю й здоров'ю.</p>	<p>навичками організаційно-виховної та навчально-методичної діяльності, формами, методами, прийомами і технологіями навчання. ПРН 10. Дотримання у своїй діяльності принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва, взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.</p>	
<p>ФК 1. Здатність критично осмислити історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки, усвідомити динаміку її розвитку.</p>	<p>ПРН 2. Знання, розуміння і використання термінологічного апарату мовознавства, літературознавства, педагогіки і психології. ПРН 3. Знання основних напрямів розвитку та новітніх досягнень філології, педагогіки і психології. ПРН 4. Знання типологічних особливостей української мови на тлі близько- та далекоспоріднених мов; вміння здійснювати компаративний аналіз. ПРН 8. Уміння планувати й організовувати науково-дослідну роботу, апробувати її результати та застосовувати їх у практичній діяльності.</p>	<p>Вступ до мовознавства Сучасна українська літературна мова Старослов'янська мова Історична граматики української мови Історія української літературної мови Українська діалектологія Наріччя української мови Історична лексикологія Соціолінгвістика</p>
<p>ФК 2. Готовність до високопрофесійного й висококультурного володіння українською мовою в усному й писемному різновидах.</p>	<p>ПРН 1. Високопрофесійне і висококультурне володіння українською мовою в усному й писемному різновидах. ПРН 9. Уміння застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації, будувати цілісні, логічні висловлювання в усному й письмовому мовленні.</p>	<p>Вступ до мовознавства Сучасна українська літературна мова Практичний курс української мови Функціональні стилі сучасної української мови Практичний та ономастичний аспект української мови Культура мовлення Стилістика української мови Педагогічна риторика</p>
<p>ФК 3. Здатність до різних видів літературознавчого аналізу; володіння науковим інструментарієм у галузі теорії</p>	<p>ПРН 2. Знання, розуміння і використання термінологічного апарату мовознавства, літературознавства, педагогіки і</p>	<p>Вступ до літературознавства Фольклор Українська міфологія</p>

<p>та історії літератури, осмислення специфіки процесів розвитку української мови та літератури, зарубіжної літератури.</p>	<p>психології. ПРН 3. Знання основних напрямів розвитку та новітніх досягнень філології, педагогіки і психології. ПРН 8. Уміння планувати й організовувати науково-дослідну роботу, апробувати її результати та застосовувати їх у практичній діяльності.</p>	<p>Історія української літератури Сучасна українська література Історія зарубіжної літератури Дитяча література та практикум з виразного читання Українська література для дітей</p>
<p>ФК 4. Здатність осмислювати художню літературу як мистецтво слова, культурологічну проблематику літературного твору, усвідомлення специфіки української літератури в контексті світової.</p>	<p>ПРН 3. Знання основних напрямів розвитку та новітніх досягнень філології, педагогіки і психології. ПРН 8. Уміння планувати й організовувати науково-дослідну роботу, апробувати її результати та застосовувати їх у практичній діяльності.</p>	<p>Вступ до літературознавства Фольклор Українська міфологія Історія української літератури Сучасна українська література Історія зарубіжної літератури Дитяча література та практикум з виразного читання Українська література для дітей</p>
<p>ФК 5. Теоретична і практична готовність до викладання у профільній школі та інших закладах освіти української мови і літератури, зарубіжної літератури, формування у процесі освітньо-виховної діяльності національно свідомої мовної особистості.</p>	<p>ПРН 5. Володіння сучасними навичками організаційно-виховної та навчально-методичної діяльності, формами, методами, прийомами і технологіями навчання. ПРН 6. Уміння здійснювати контроль та оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з української мови і літератури, зарубіжної літератури, аналізувати особливості сприйняття та засвоєння навчальної інформації з метою корекції й оптимізації освітньо-виховного процесу. ПРН 7. Уміння раціонально використовувати мультимедійні ресурси, комп'ютерні технології, мережу Інтернет; знання типології електронної і мультимедійної дидактичної продукції, Інтернет-ресурсів навчального характеру,</p>	<p>Сучасна українська літературна мова Історія української літератури Історія зарубіжної літератури Вступ до мовознавства Вступ до літературознавства Фольклор Історія української літературної мови Українська лексикографія Дитяча література та практикум з виразного читання Сучасна українська література Практичний курс української мови Функціональні стилі сучасної української мови</p>

	володіння критеріями оцінки їх якості та методикою використання електронних засобів навчання мови на уроках та у позакласній роботі; уміння самостійно продукувати електронну і мультимедійну продукцію дидактично-комунікативного призначення.	Стилістика української мови Історична граматики української мови Практичний та ономастичний аспект української мови Методика навчання української мови Методика навчання української літератури Методика навчання зарубіжної літератури
ФК 6. Здатність до науково-дослідної діяльності у царині гуманітарних наук, володіння методологією, принципами та прийомами філологічних і психолого-педагогічних досліджень.	ПРН 2. Знання, розуміння і використання термінологічного апарату мовознавства, літературознавства, педагогіки і психології. ПРН 3. Знання основних напрямів розвитку та новітніх досягнень філології, педагогіки і психології. ПРН 8. Уміння планувати й організовувати науково-дослідну роботу, апробувати її результати та застосовувати їх у практичній діяльності.	Педагогіка Психологія Вступ до мовознавства Вступ до літературознавства
ФК 7. Здатність до ефективної й компетентної участі в різних формах навчально-педагогічної діяльності (батьківські збори, педради, методичні об'єднання філологів чи класних керівників) і наукової комунікації у галузі філології.	ПРН 5. Володіння сучасними навичками організаційно-виховної та навчально-методичної діяльності, формами, методами, прийомами і технологіями навчання. ПРН 9. Уміння застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації, будувати цілісні, логічні висловлювання в усному й письмовому мовленні. ПРН 10. Дотримання у своїй діяльності принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва, взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.	Педагогіка Психологія Методика навчання української мови Методика навчання української літератури Методика навчання зарубіжної літератури
ФК 8. Готовність до організації	ПРН 1. Високопрофесійне і	Педагогіка

<p>і провадження освітньо-виховного процесу як педагогічної взаємодії, спрямованої на розвиток особистості учня, демонстрування власних педагогічних здібностей у типових і нових освітніх реаліях, в організації учнів для ефективного вивчення у школі української мови і літератури, зарубіжної літератури.</p>	<p>висококультурне володіння українською мовою в усному й писемному різновидах. ПРН 5. Володіння сучасними навичками організаційно-виховної та навчально-методичної діяльності, формами, методами, прийомами і технологіями навчання. ПРН 9. Уміння застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації, будувати цілісні, логічні висловлювання в усному й письмовому мовленні. ПРН 10. Дотримання у своїй діяльності принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва, взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.</p>	<p>Психологія Методика навчання української мови Методика навчання української літератури Методика навчання зарубіжної літератури</p>
<p>ФК 9. Готовність вивчати й упроваджувати у власну педагогічну і наукову діяльність передовий досвід відомих науковців та вчителів-практиків.</p>	<p>ПРН 2. Знання, розуміння і використання термінологічного апарату мовознавства, літературознавства, педагогіки і психології. ПРН 3. Знання основних напрямів розвитку та новітніх досягнень філології, педагогіки і психології. ПРН 8. Уміння планувати й організовувати науково-дослідну роботу, апробувати її результати та застосовувати їх у практичній діяльності.</p>	<p>Педагогіка Психологія Методика навчання української мови Методика навчання української літератури Методика навчання зарубіжної літератури</p>
<p>ФК 10. Володіння правилами мовної поведінки / комунікації у різноманітних ситуаціях для попередження і врегулювання конфліктів.</p>	<p>ПРН 1. Високопрофесійне і висококультурне володіння українською мовою в усному й писемному різновидах. ПРН 9. Уміння застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації, будувати цілісні,</p>	<p>Педагогічна риторика Культура мовлення Психологія Соціолінгвістика</p>

	логічні висловлювання в усному й письмовому мовленні. ПРН 10. Дотримання у своїй діяльності принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва, взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.	
Практична підготовка ОП		
<p>ЗК 1. Усвідомлення суспільного статусу і призначення професійної діяльності вчителя, професійна мотивованість.</p> <p>ЗК 7. Здатність толерантно і безконфліктно комунікувати з різноманітною аудиторією, дотримуватися морально-етичних принципів спілкування.</p> <p>ЗК 8. Готовність брати відповідальність за прийняті рішення, виявляти ініціативу й наполегливість у досягненні професійних цілей, бажання досягти успіху.</p> <p>ЗК 9. Здатність до адаптації та дії у нових або нестандартних ситуаціях.</p> <p>ЗК 10. Здатність оцінювати ризики, готовність запобігати загрозам життю й здоров'ю.</p> <p>ФК 5. Теоретична і практична готовність до викладання у профільній школі та інших закладах освіти української мови і літератури, зарубіжної літератури, формування у процесі освітньо-виховної діяльності національно свідомої мовної особистості.</p> <p>ФК 7. Здатність до ефективної й компетентної участі в різних формах навчально-педагогічної діяльності (батьківські збори, педради, методичні об'єднання філологів чи класних керівників) і наукової комунікації у галузі філології.</p> <p>ФК 8. Готовність до організації і провадження освітньо-виховного процесу як</p>	<p>ПРН 5. Володіння сучасними навичками організаційно-виховної та навчально-методичної діяльності, формами, методами, прийомами і технологіями навчання.</p> <p>ПРН 6. Уміння здійснювати контроль та оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з української мови і літератури, зарубіжної літератури, аналізувати особливості сприйняття та засвоєння навчальної інформації з метою корекції й оптимізації освітньо-виховного процесу.</p> <p>ПРН 7. Уміння раціонально використовувати мультимедійні ресурси, комп'ютерні технології, мережу Інтернет; знання типології електронної і мультимедійної дидактичної продукції, Інтернет-ресурсів навчального характеру, володіння критеріями оцінки їх якості та методикою використання електронних засобів навчання мови на уроках та у позакласній роботі; уміння самостійно продукувати електронну і мультимедійну продукцію дидактично-комунікативного призначення.</p> <p>ПРН 8. Уміння планувати й організовувати науково-дослідну роботу, апробувати її результати та застосовувати їх у практичній діяльності.</p> <p>ПРН 10. Дотримання у своїй діяльності принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва,</p>	Педагогічна практика

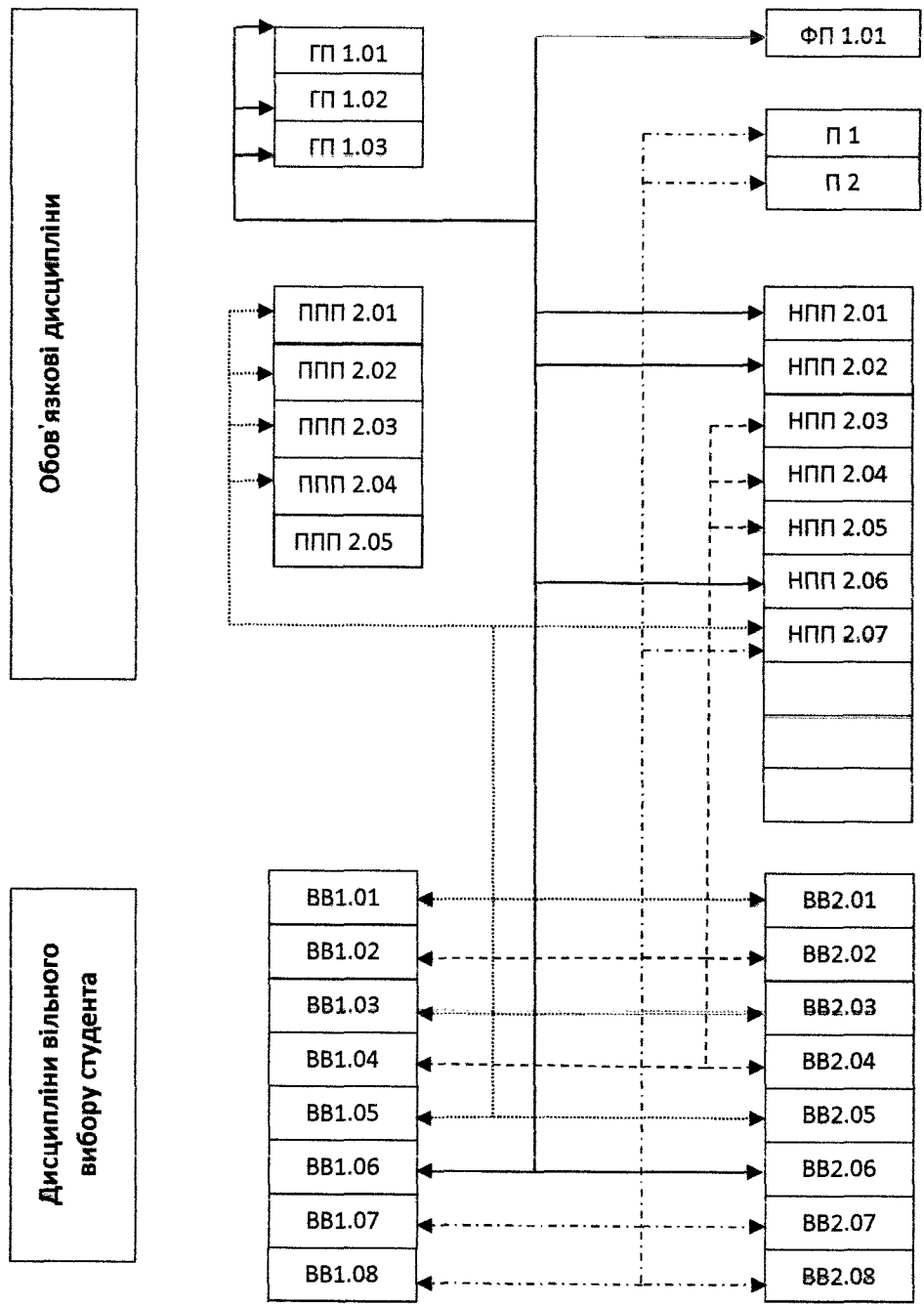
<p>педагогічної взаємодії, спрямованої на розвиток особистості учня, демонстрування власних педагогічних здібностей у типових і нових освітніх реаліях, в організації учнів для ефективного вивчення у школі української мови і літератури, зарубіжної літератури.</p> <p>ФК 9. Готовність вивчати й упроваджувати у власну педагогічну і наукову діяльність передовий досвід відомих науковців та вчителів-практиків.</p> <p>ФК 10. Володіння правилами мовної поведінки / комунікації у різноманітних ситуаціях для попередження і врегулювання конфліктів.</p>	<p>взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.</p>	
---	---	--

V. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) проводиться у формі складання комплексного кваліфікаційного екзамену з української мови і літератури та методик їх навчання, захисту випускної кваліфікаційної роботи та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження їм ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: «Магістр» і професійної кваліфікації: «Вчитель української мови і літератури та зарубіжної літератури».

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Структурно-логічна схема ОП

Затверджено на засіданні вченої ради факультету української філології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 12 від 26.06 2019 р.).

Керівник проектної групи (гарант освітньої програми):

Новаківська Людмила Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української літератури, українознавства та методик їх навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Розробники:

Коваль Валентина Олександрівна – доктор педагогічних наук, професор кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Лопушан Тетяна Володимирівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури, українознавства та методик їх навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Шуляк Світлана Андріївна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри практичного мовознавства Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

VIII. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми Середня освіта (Українська мова і література) зі спеціальності: 014 Середня освіта (Українська мова і література)

	ГП1.01	ГП1.02	ГП1.03	ФП1.01	ПП12.01	ПП12.02	ПП12.03	ПП12.04	ПП12.05	ПП12.06	НП12.07	ВВ1.01	ВВ1.02	ВВ1.03	ВВ1.04	ВВ1.05	ВВ1.06	ВВ1.07	ВВ1.08	ВВ2.01	ВВ2.02	ВВ2.03	ВВ2.04	ВВ2.05	ВВ2.06	ВВ2.07	ВВ2.08	ПІ
ПРН 1	*				*	*		*				*			*				*	*	*					*		*
ПРН 2			*		*	*	*	*	*	*	*			*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН 3			*		*	*	*	*	*	*	*			*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН 4					*			*		*				*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН 5			*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН 6			*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН 7			*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН 8					*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН 9	*	*			*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
ПРН 10	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*